

Obsah

Úvod	5
1 Karpaty – charakteristika, krajinné štruktúry, biodiverzita, stabilita a ich ochrana (<i>Ján Novák</i>)	11
1.1 Charakteristika Karpát	11
1.2 Vplyv valaskej kolonizácie na krajinnú štruktúru Karpát	15
1.3 Vplyv synantropizácie na stabilitu karpatskej krajiny a jej ekologická obnova	16
1.4 Ochrana a trvalo udržateľné využívanie karpatskej krajiny	19
2 Floristické zloženie pasienkov v Karpatoch (<i>Ján Novák</i>)	23
2.1 Floristické zloženie pasienkov v Južných Karpatoch	23
2.2 Floristické zloženie pasienkov vo Východných a Západných Karpatoch	33
3 Etnický charakter valaskej kolonizácie a pôvod karpatského salašníctva na Slovensku (<i>Ján Podolák</i>)	61
4 Karpatské salašníctvo v karpatskom oblúku (<i>Ján Novák</i>)	77
4.1 Karpatské salašníctvo v Rumunsku	77
4.2 Karpatské salašníctvo na Zakarpatskej Ukrajine (Ukrajina)	108
4.3 Karpatské salašníctvo v Haliči, Podhalí a Sliezske (Poľsko)	122
4.4 Karpatské salašníctvo na Slovensku	129
4.5 Karpatské salašníctvo v Moravskom Valašsku a Těšínskom Sliezske (Česká republika)	172
5 Karpatské salašníctvo a jeho vplyv na ľudovú kultúru na Slovensku (<i>Iveta Zuskinová</i>)	191
5.1 Organizovanie pasenia a chovu oviec	193
5.2 Organizovanie kolektívnych salašov	195
5.3 Pastieri oviec	197
5.4 Výhon oviec	201
5.5 Stavebné objekty na salaši	204

5.6 Práce ovčiarov na salaši	209
5.7 Tradičné zužitkovanie ovčieho mlieka	212
5.8 Tradičné bývanie a strava pastierov	217
5.9 Odev ovčiarov	220
5.10 Spoločenský a duchovný život pastierov na salašoch	228
5.11 Pastierske umenie	230
6 Minulosť a súčasnosť šľachtenia valaských oviec (Milan Margetín)	245
6.1 Plemená oviec a ich šľachtenie na území Slovenska od kolonizácie na valaskom práve	246
6.2 Šľachtiteľská a plemenárska práca v chove valaských oviec	255
6.3 Šľachtiteľská a plemenárska práca v chove cigájskych oviec	260
6.4 Šľachtenie valaských a cigájskych oviec po roku 1990	262
6.5 Výsledky šľachtenia valaských a cigájskych oviec v podmienkach trhovej ekonomiky	266
7 Záver	270
Summary	273